[8]

సానుభూతి

గోడగడియారం పన్నెండు కొట్టింది. అర్ధరాత్రి అయినా ఆకు అల్లల్లాడటంలేదు. వాయుదేవుడు ఊపిరి బిగబట్టి ఎవరికోసమో పొంచి వున్నాడా అనిపిస్తుంది. తెలి మబ్బులతో నీలాకాశం నెర్రెలిచ్చిన సున్నం గోడలా వుంది. చంద్రుడు ఒంటరిగా, నక్షత్రాలకు దూరంగా అలసిపోయినట్లు, చాలాకాలంగా అలసిపోయి ఉన్నట్లుగా పయనిస్తున్నాడు మెల్లమెల్లగా.

టెక్నికలర్ నైలాన్ వస్త్రాలలో సొక్కి సోలిపోయిన అందమైన యువతిలా వుంది, హైదరాబాదు నగరం నిస్తబ్దంగా. పగటి ఎండ వేడిమికి అలసిపోయిన జనం కొట్టేసినట్లు నిద్రపోతున్నారు. వారి వారి బాధలూ, గాథలూకూడా సుషుప్తావస్థలో వున్నాయి.

శ్రీమంతుల అంతస్థులను ఎత్తిచూపించే బంజారా హిల్సులోని ఆ రెండంతస్థుల సుందర భవనంలో, ఎయిర్‌కండిషన్ రూములో డన్‌లప్ గద్దెలమీద నిద్రపట్టక రెండు జీవులు అటూ ఇటూ అశాంతిగా పొర్లుతున్నాయి.

“ఏం లక్ష్మీ! నిద్రపోలేదూ?” ప్రశ్నించాడు భర్త.

“ఏమండీ! మరి!” అంటూ చివుక్కున లేచి కూర్చుంది భార్య.

“లైటువేసేదా?” అంటూ లేచి వెళ్ళి స్విచ్ ఆన్ చేశాడు ప్రకాశరావు. టేబుల్‌మీద వెలవెలపోతున్న బెడ్‌లైటును ఆర్పివచ్చి భార్య ప్రక్కన కూర్చున్నాడు ప్రకాశరావు.

ఇద్దరి ముఖాలమీద విషాదం నల్లని ముసుగు వేసింది. వ్యధ మనస్సులను మెలివేస్తున్నది.

"ఏమండీ! ఇవ్వాల్టికి ఎన్నాళ్ళయింది మన బాబు!" గొంతులో ఏదో ఉండ చుట్టుకుపోయి మాటలు పెగల్లేదు.

"ఇవ్వాల్టికి సరిగా ఎనిమిదిరోజు లయింది." అన్నాడు ప్రకాశ రావు విషాదంలో భారంగా వున్న స్వరంతో.

"ఎనిమిది రోజులా? ఎంతకాలమో అయిపోయినట్లు అనిపిస్తుం దండీ! నా బాబును చూసుకొని ఎనిమిది సంవత్సరాలు.... కాదు.... ఎనిమిది యుగాలు అయినట్లుంది" రెండు చేతుల్లో ముఖాన్ని దాచుకొని బావురుమంది లక్ష్మిదేవి.

పసిబిడ్డను తల్లి పొదివి పట్టుకొన్నట్లు రెండు చేతులతో పట్టు కొన్నాడు.

"ఊరుకో లక్ష్మి! మరీ అంతగా కుమిలిపోతే ఎట్లాచెప్పు?" తనకు తనే ధైర్యం చెప్పుకుంటున్నట్లూ, విచ్చిపోతున్న తన హృద యాన్నే కూడదీసుకువున్నట్లు ఉన్నాయి ప్రకాశరావు మాటలు. లక్ష్మి కళ్లుతుడుచుకొని భర్తమొహంలోకి చూసింది ఓ క్షణం.

"ఏవండీ, ఇప్పుడు మనబాబు ఏం చేస్తూవుంటాడు."

"పసివాడు ఏంచేస్తూ వుంటాడు? అర్ధరాత్రి హాయిగా నిద్ర పోతూ వుంటాడు."

లక్ష్మి కళ్ళు ఓక్షణం సంతోషంతో వెలిగిపోయాయి. అంతలోనే అకస్మాత్తుగా కరెంటు ఆగిపోయినట్లు ఆమె కళ్ళలో వెలుగు ఆరిపోయి నిరాశపరచిన చీకటి తెరలు అలుముకున్నాయి.

"నిజంగా? మీకు హాయిగానిద్రపోతున్నాడనే అనిపిస్తుందా? ఒక వేళ ఏ బిచ్చగాళ్ళకో దొరికివుంటే.... కళ్లు.... తోడేశారేమో; నాబాబు ఎలాంటి రాక్షసుల చేతుల్లో పడ్డాడో!" దూరంగా ఏదో చూస్తున్నట్లు న్నాయి ఆ చూపులు. మాటలు పలవరిస్తున్నట్లున్నాయి.

"ఛ! ఏమిటి లక్ష్మి! నీ పిచ్చి! మనబాబుకు ఏమీకాదు. సుఖంగా నిద్రపోతూ ఉండివుంటాడు."

"మళ్ళీ మన బాబు తిరిగి వస్తాడా?"

"తప్పక వస్తాడు లక్ష్మీ! మన బాబు త్వరలోనే మనకు దొరుకుతాడు?"

"నిజంగా. అలా అనిపిస్తుందా మీకు? నా కళ్ళలోకి చూసి చెప్పండి." అంది లక్ష్మి భర్తమొహంలోకి ఆశగా చూస్తూ.

"నిజంగా లక్ష్మీ! మన బాబు మనకు తప్పక దొరుకుతాడు." అన్నాడేకాని ఆ మాటలు అనేప్పుడు లక్ష్మి ముఖంలోకి చూడలేదు. కళ్ళలో తిరిగిన నీరు కట్టలు తెంచుకోకుండా ప్రయత్నించాడు ఎటో చూస్తూ.

"పోలీస్ స్టేషన్‌కు ఇవ్వాళ ఫోన్ చేశారా?"

"ఆఁ చేశాను. ఇంకా ఆచూకీ దొరకలేదట. అన్ని ముఖ్యమైన పోలీస్ స్టేషన్లకూ బాబు ఫోటోకూడా పంపించారట"

"మొన్న వెంకటనర్సు ఏమందనుకున్నారు? ఇవ్వాళ కమలకూడా ఏవేవో కథలు చెప్పిందండీ! మన బాబు ఎలాంటి రాక్షసుల చేతుల్లో పడ్డాడో! మన బాబు బిచ్చం ఎత్తుకుంటున్నాడేమో! నా బాబుకు కళ్లు తీసేశారేమో! ఇలాంటి ఆలోచనలు ప్రతి నిమిషం నా ప్రాణాల్ని తోడేస్తున్నాయండీ! అంతకంటే మన బాబు చచ్చిపోయినా బాగుండేది."

ప్రకాశరావు ఉలిక్కిపడి భార్యనోటికి చెయ్యి అడ్డు పెట్టాడు.

"ఏమిటి లక్ష్మి పిచ్చిదానిలా మాట్లాడతావు? బాబుచచ్చిపోవాలా? ఎంత మాట అన్నావు!" అన్నాడేకాని ప్రకాశరావుకు అలా జరిగితేనే ఇంతకంటే బాగుండేదేమో ననిపించింది. ఈ బాధను మర్చిపోలేరు. తమ బిడ్డ ఎక్కడున్నాడో! ఎలా వున్నాడో! ఎంత పెరిగాడో! అసలు వున్నాడో లేడో అనే ప్రశ్నలు జీవితాంతం, చాలీచాలని పగటి నిద్ర వల్ల వచ్చే తలనొప్పిలా మనస్సుకు నొప్పిని కలిగిస్తూనే వుంటాయి. ఆలోచిస్తున్న ప్రకాశరావుకేసి చూస్తూ ఒక్కసారిగా ప్రశ్నించింది లక్ష్మి.

"మీకూ అలాగే అనిపిస్తుంది కదూ?"

"ఆఁ ఆఁ. కాదు.... కాదు.... మన బాబు మంచివాళ్ళకే దొరికి

వుంటాడు. ఏ పిల్లలు లేని వాళ్ళకో దొరికి వుంటాడు. ఏ చల్లని తల్లి ఒళ్ళోనో పెరుగుతూ వుండివుంటాడు. మనబాబు క్షేమంగా వుంటాడు లక్ష్మి!" గబగబా అనేశాడు ప్రకాశరావు వల్లించిన పాఠాన్ని అప్ప గిస్తున్న పసివాడిలా.

"అవును. మనబాబుకులాసాగానే వుండివుంటాడు. మంచివాళ్ళకే దొరికివుంటాడు. నా బాబు ఏబిచ్చగాళ్ళకో, ఏ రౌడీలకోదొరికివుండడు. నా బాబు ఎక్కడున్నా నాకు దిగులు లేదు. కేవలం నా బాబు కులా సాగా ఉన్నాడని తెలిస్తేచాలు. ఏమండీ కనీసం! ఆ వార్తయినా మన చెవుల్లోపడితే చాలండీ. నా బాబు!" పొర్లుకొస్తున్న దుఃఖాన్ని గొంతు లోనే ఆపుకుంది లక్ష్మిదేవి!

"పడుకో లక్ష్మి! చాలా ప్రొద్దుపోయింది. ఎన్నిరోజులు నిద్రా హారాలు లేకుండా వుంటావు? నువ్వు మూలబడితే నాపనేంగాను చెప్పు!" బ్రతిమాలుకున్నాడు ప్రకాశరావు సౌమ్యంగా!

"నిద్రపోవాలంటే భయమేస్తోందండీ, బాబుమీద అన్నీ పీడ కలలే!"

"ఇప్పుడు మాత్రం ఎలా వుంది! పీడకల చూస్తున్నట్లులేదూ?" అన్నాడు ప్రకాశరావు తనను తనే ప్రశ్నించుకుంటున్నట్లు.

"అవునండీ! మనబ్రతుకే పీడకల అయిపోయింది!" ప్రకాశరావు ఉలిక్కిపడ్డాడు. తనుచేసిన తప్పు అర్థం అయింది.

"పడుకో లక్ష్మి!" అన్నాడు జాలిఉట్టిపడే కంఠంతో.

బాగా అలిసిపోయివున్న లక్ష్మి మంచంమీదకు వాలిపోయింది. ప్రకాశరావు లేచి లైటు ఆర్పివచ్చి తనమంచంమీద అడ్డంగా పడ్డాడు. ఎంత ప్రయత్నించినా ఇద్దర్లో ఏ ఒక్కరికీ నిద్ర పట్టడంలేదు. ఈ వారంరోజులుగా విన్న రకరకాల కథలూ బుర్రలో గజిబిజిగా తిరగ సాగాయి.

*   *   *   *

ప్రకాశరావు ఓ పెద్ద ప్రైవేట్ ఎన్‌టర్ ప్రయిజింగ్ కంపెనీకి

మానేజింగ్ డైరెక్టరు. రాబడి నెలకు నాలుగువేలు. కంపెనీలో వున్న షేర్లుకాక భార్యతరపున బోలెడంత ఆస్తి వచ్చింది. కానీ చాలాకాలం ఆ దంపతులకు సంతానం లేనికొరత బాధిస్తూవుండేది. లక్ష్మి మొక్కని దేముళ్ళూ, పట్టని నోములూలేవు. కాపరానికి వచ్చిన పదేళ్ళకు ఆమె కడుపు పండింది. పండులాంటి కుర్రాడు కలిగాడు. మళ్ళీ ఆమెకు పిల్లలు కలగలేదు. "ఒక కన్ను కన్నూకాదు ఒక బిడ్డ బిడ్డాకాదు" అనే సామెతను జ్ఞాపకం చేసుకొంటూ కంటి రెప్పతో కనుపాపను కాపాడి నట్లు పెంచసాగారు. ఐదేళ్ళకే బాగా పెరిగాడు. పచ్చగా బొద్దుగా ఠీవిగా కనిపించేవాడు. తమ జీవితాలకు వెలుగు రేఖలా, ఆశాకిరణంలా లభించిన ఆ పసివాడికి సూర్య చంద్రుల పేర్లను జోడించి "రవిచంద్ర" అని నామకరణం చేశారు ఆ దంపతులు!

ప్రకాశరావు దంపతులు బిడ్డను తీసుకొని గోదావరీ పుష్కరాలకు వెళ్ళారు. అక్కడే బిడ్డ తప్పిపోయాడు. రెండురోజులు పోలీసు సహాయంతో రాజమండ్రి అంతా గాలించారు. కాని రవిజాడ తెలియ లేదు. ప్రాణాలను వదిలేసి శరీరాలను మాత్రం హైదరాబాదుకు చేర్చారు. పోలీసు డిపార్టుమెంటువారు బిడ్డ తప్పక దొరుకుతాడని ఆశ చూపించారు.

హైదరాబాదు చేరిన మరుక్షణంనుంచీ, స్నేహితులూ, బంధువులూ, ఆఫీసువాళ్ళూ పరామర్శించటానికి వస్తున్నారు. ప్రకాశరావు దంపతుల బాధనుచూసి కన్నీరు పెట్టనివారు లేరు. సానుభూతికి లోపం లేదు. కాకపోతే వాళ్లు మళ్ళీ మళ్ళీ అడిగే ప్రశ్నలకు సమాధానం చెప్పటం, వారు వినిపించే వింత కథలను వినటం అంటేనే కష్టంగా వుంది ప్రకాశరావుకు. ప్రతివాళ్ళూ వచ్చి అంతకుముందు వచ్చినవారు వేసిన ప్రశ్నలే వేస్తారు. కాకపోతే వారు వినిపించే కథలుమాత్రం వేరు వేరు. గుండెల్ని పిండేసేలా దారుణంగా వుంటున్నాయి ఆ కథలు.

"పోలీసు రిపోర్టు ఇచ్చారా?"

"అసలు ఎలా తప్పిపోయాడండీ?"

"పేపర్లో వేయించారటగా."

కథా నిలయం 55517 శ్రీకాకుళం

"అయినా ఆచూకీ దొరకలేదు కదూ?"

"ఇలా తప్పిపోయినపిల్లలు మళ్ళీ దొరకటం చాలా కష్టం!"

"పాపం ఉన్న ఒక్కబిడ్డా ఇలా అయాక మీ జీవితాలు వ్యర్థమే!"

"ఏ మంచి కుటుంబీకులకో దొరికివుంటే ఈపాటికి వాళ్ళు బిడ్డను పోలీసులకు అప్పజెప్పి ఉండేవాళ్ళే!"

"ఏ రౌడీల చేతుల్లో పడ్డాడో!"

"ఏ అడుక్కుతినేవాళ్ళకు దొరికాడో? అడుక్కొనేవాళ్ళు ఇలాంటి బిడ్డల్ని ఎత్తుకుపోయి, అంగవైకల్యం కలిగించి, వాళ్ళచేత బిచ్చం ఎత్తిస్తారట!"

"ఈమధ్య పిల్లల్ని దొంగిలించేవాళ్లు ఎక్కువయారు. నా స్నేహితురాలు పనిచేసే ఆఫీసులో ఒకావిడ వుందట. ఆమె కొడుకు స్కూలుకు వెళ్ళినవాడు తిరిగి రాలేదుట!"

"అయ్యో పాపం!"

"చిత్రం ఏమంటే! ఆవిడకు ఎనిమిదిమంది సంతానం అట. నెలలో సగంరోజులు పస్తులు ఉండాల్సిందేనట. ఆవిడ పిల్లవాడు కని పించటం లేదని నవ్వుతూ చెబుతుందట."

"ఒక్కడు తగ్గినా తగ్గినట్లేనని ఆమెకు సంతోషమేమో!"

"ఎన్నాళ్ళయింది ఆ కుర్రాడు కనిపించక?" ఆత్రంగా ప్రశ్నిం చాడు ప్రకాశరావు.

"ఆరునెలలు కావస్తోంది."

"వయస్సు ఎంత?"

"ఎనిమిదేళ్ళట!"

ప్రకాశరావు నిట్టూర్చాడు. లక్ష్మి ముఖానికి పైటచెరగు అడ్డం పెట్టుకుని కుమిలి కుమిలి ఏడుస్తోంది.

ఒకరోజు.

"ఇలా తప్పిపోయిన పిల్లలు సాధారణంగా మళ్ళీ దొరకరు." సానుభూతితో అంది ఓ యాభై సంవత్సరాల పునిస్త్రీ.

"అవును! చిన్నపిల్లల్ని ఎత్తుకెళ్ళి బొంబాయిలో అమ్ముకుంటా

రట. ఇదికూడా ఒక వ్యాపారంగానే జరుగుతుందట!" ఆవిడకు వంత పలికింది మరో స్త్రీ.

"మా మేనత్తగారి కోడలికి పెద్దాడపడుచు స్నేహితురాలి మేన మామ కొడుకు ఇలాగే కోటప్పకొండ తిరనాళ్ళకు వెళితే తప్పి పోయాడట.ప

"దొరికాడా?" కళ్ళతోనే ప్రశ్నించింది లక్ష్మి ఆదుర్దాగా.

"వాళ్ళకూ వాడు ఒక్కడే కొడుకు. వెతికి వెతికి చివరకు తల్లి దండ్రులు ఆశ వదిలేసుకున్నారు."

లక్ష్మి కళ్ళల్లో నీరు గిర్రున తిరిగింది. ప్రకాశరావు గట్టిగా నిట్టూర్చాడు.

"మళ్ళీ ఆ పిల్లాడు దొరకనేలేదా?" మొదటి స్త్రీ ప్రశ్నించింది.

"వినండి మరి! ఆ తరువాత నాలుగేళ్ళకు ఆ పిల్లవాడి మేనమామ ఏదో బిజినెస్‌మీద బొంబాయి వెళ్ళాడు. ఆయన బస్‌స్టాండులో నిల్చుంటే అడుక్కొనేవాళ్ళు ఒకటే తొందరపెట్టారట. ముఖ్యంగా ఓ కుంటి పిల్లాడు మెడనరాలు ఉబ్బేలా పెద్దగా అరుస్తూ యాచిస్తున్నాడట. విసుగ్గావుండి రెండడుగులు వెనక్కి వేసిన అతని కాళ్ళకు చుట్టుకుపోయాడట ఆ కుర్రాడు. వంగి విసుగ్గా ఆ కుర్రాడిచేతుల్ని వదిలించుకో పోయాడట.

"మామయ్యా!" ఆ పిల్లవాడి పిలుపుకు ఉలిక్కిపడి ముఖంలోకి చూశాడట. మామా అల్లుళ్ళు ఒకరొన్కెకరు గుర్తించుకున్నారు. ఒకరొన్కెకరు కావిలించుకొని బావురుమన్నారట!"

"ఆ ఆఁ తరవాత!" ఆదుర్దాగా ప్రశ్నించింది ఓ యువతి.

"ఆ కుర్రాడు తనను ఎలా మాయమాటలతో ఓ బిచ్చగాడు తప్పించి తీసుకెళ్ళిందీ, తన కాళ్ళను ఎలా విరిచి తనను బిచ్చం ఎత్త టానికి ఉపయోగించుకుంటున్నదీ చెప్పాడట. ఆ కథ వినీ, ఆ కుర్రాడి రూపాన్నిచూసి ఆ మేనమామకు మతిపోయినంత పనయిందట. ఏం చెయ్యాలో తోచలేదట! రేపు మంచి బట్టలుతెచ్చి తీసుకెళతాననీ, అదే

బస్‌స్టాండ్‌లో కలవమనీ చెప్పి అతను అక్కడనుంచి వెంటనే బయలు దేరి చెల్లెలిగారి వూరికి వచ్చేశాడట!"

"కుర్రవాణ్ణి వదిలేశా?" ఆశ్చర్యంగా ప్రశ్నించాడు వృద్ధుడు.

"అవును! ఆ స్థితిలో ఆ కుర్రాణ్ణి మళ్ళీ తెచ్చుకోవటమా లేదా అనేది అతనికి తోచలేదట!"

"ఆఁ ఆ తరవాత!"

"ఆ పిల్లవాడి తల్లి అన్నను నానామాటలు అందట! బావమరది కూడా పిల్లవాణ్ణిచూసి తీసుకు రానందున నానామాటలూ అన్నాడట! దానికి జవాబుగా "మీకు చాదస్తం ఎక్కువ. ఎక్కడలేని ఆచారాలాయె! కుర్రాడు ఎలా పెరిగాడో తెలిసి తీసుకురాలేకపోయాను" అని జవాబిచ్చాడట. ఆ రోజే తల్లిదండ్రులూ, మేనమామా బొంబాయికి బయలు దేరారట."

"మరి కాదూ! కన్నబిడ్డను ఆచారాలంటూ వదిలేసుకుంటారా?"

"నువ్వూరుకోవమ్మా! చెప్పనియ్!" అందరూ వచ్చినపని మర్చిపోయి కథ వినటంలో నిమగ్నమైపోయారు.

"ఆఁ ఆ తరవాత ఏం జరిగింది!"

"వాళ్ళు బొంబాయిచేరి ఆ బస్‌స్టాండుదగ్గిరకు వెళ్లారట. కాని ఆ కుర్రాడు కనిపించలేదు. బొంబాయిలోని అన్ని బస్‌స్టాండులూ గాలించారు. కాని కుర్రాడు కనిపించలేదు. నెలరోజులు బొంబాయిలో వున్నా కుర్రాడు కనిపించలేదట. ఏంచేస్తారు? గుండె రాయిచేసుకొని తిరిగి వచ్చారు" అంది.

ఈ అడుక్కుతినేవాళ్ళుచేసే పనులు చాలా భయంకరంగా వుంటాయి. కళ్ళుపొడిచేసీ, కాళ్లుచేతులూ విరిచేసీ, పిల్లల్ని వికృత రూపుల్నిచేసీ, వాళ్ళద్వారా డబ్బులు సంపాదిస్తారట! కొందరు అడుక్కునేవాళ్ళకు బ్యాంక్ బాలెన్స్‌కూడా వుంటుందట!"

లక్ష్మి కెవ్వున కేకవేసింది. మరుక్షణంలో తెలివితప్పిపోయిన ఆమెచుట్టూ సానుభూతి చూపించటానికి వచ్చినవాళ్లు మూగారు. ప్రకాశరావు మరోస్త్రీ సహాయంతో ఆమెను ఇంట్లోకి తీసుకెళ్ళి పడుకోబెట్టారు.

ఆరోజు కనుచీకటి పడుతుండగా ప్రకాశరావు స్నేహితుడు రఘూ, అతని భార్యా పలకరించటానికి వచ్చారు. వారిని చూడగానే లక్ష్మి బావురుమంది. రఘు భార్య ఆమెను పట్టుకొని కూర్చుంది. ప్రకాశరావు గుడ్లనీరు గుడ్ల కుక్కుకున్నాడు.

"ఎంత అన్యాయం జరిగింది! ఇవ్వాళే మాకు తెలిసింది!" అంది రఘు భార్య కళ్ళనీరు పెట్టుకుంటూ.

"పోలీసువాళ్లు ఇంకా ఆచూకీ తియ్యలేదా?" లేదన్నట్లు తల ఊపాడు ప్రకాశరావు.

"పేపర్లలో వేయించకపోయారూ?"

"ఇంగ్లీషు పేపర్లలో వేయించాను. నిన్ననే తెలుగుపేపర్లకు కూడా పంపించాను." అన్నాడు ప్రకాశరావు.

"ఎవరి చేతుల్లో పడ్డాడో ఏమో!" అన్నాడు రఘు.

"మంచి వ్యక్తులకు దొరికితే ఈపాటికి ఆచూకీ తెలిసివుండేదే!" అంది రఘు భార్య.

"ఈ మధ్య పిల్లలుపోవడం ఎక్కువయిపోయింది. మళ్ళీ దొర కటం కష్టమే;" జాలీ, సానుభూతి ఉట్టిపడుతూ అన్నాడు రఘు.

"అవునండీ? ఇలా దొరికిన పిల్లల్ని దొంగతనాలకుకూడా ఉప యోగిస్తారటగదూ?" రఘు భార్య కుతూహలంగా ప్రశ్నించింది.

"అవును. పిక్‌పాకెటింగ్‌కు ఉపయోగిస్తారు. దొంగతనాలలో కూడా పిల్లల్ని ఉపయోగిస్తారట."

"పిల్లల్ని కిటికీలగుండా లోపలకు దించి వాళ్ళచేత అవసరమైన పనులు చేయిస్తారట. ఆలివర్ ట్విస్ట్ చదవ లేదూ?" చదువుకున్న భార్యను ప్రశ్నించాడు రఘు.

వచ్చిన విషయం, అక్కడి వాతావరణం మర్చిపోయి కబుర్లలో పడిపోయారు భార్యా భర్తలు. అప్పుడే వచ్చిన గోపాలరావు కూడా మౌనంగా కూర్చుని కుతూహలంగా వినసాగాడు. గోపాలరావు ప్రకాశ రావు కంపెనీలో మేనేజరు. అతనితో ఇంజినీరు క్షేత్రేశ్వరరావుకూడా వచ్చాడు.

"అవును! ఆ మధ్య నా స్నేహితుడి బావమరిది తమ్ముడికొడుకు ఇలాగే తప్పిపోయాడని తెలిసింది. ఎన్ని ప్రయత్నాలు చేసినా కుర్రాడి జాడ తెలియలేదు. మూడేళ్ళ తర్వాత మద్రాసులో సాక్షాత్తూ వాడి పెదనాన్న జేబు కత్తిరిస్తూనే దొరికాడట" అన్నాడు గోపాలరావు.

"నిజంగా!" ఆశ్చర్యంతో కళ్ళు పెద్దవిచేసింది రఘు సతీమణి.

"అవునండీ! నిజమే!తర్వాత వాడు ఇంటికివచ్చికూడా చిన్న చిన్న దొంగతనాలు మొదలుపెట్టాడట. చివరకు ఒకనాడు మళ్ళీ చెప్పకుండా ఎటో వెళ్ళిపోయాడట! ఆ జీవితానికి ఒకసారి అలవాటుపడ్డాక మళ్ళీ ఇంటిపట్టున బుద్ధిగా వుండటం కష్టమే!" అన్నాడు గోపాలరావు.

"అంతకంటె దారుణాలు జరుగుతాయి. ఆ మధ్య బ్లిడ్జిలో చదివాను. ఎంత దారుణమైన వార్త అనుకున్నారు? ఒక స్త్రీ బస్‌స్టాండ్‌లో బిచ్చమెత్తుకుంటూ ఉందట. ఇది బొంబాయిలో జరిగింది. నిజంగానే జరిగింది సుమండీ! ఆమె చంకలో ఓ బిడ్డ-రెండేళ్ళుకూడా నిండని వాడు ఉన్నాడట. వాడి కళ్ళకు గుడ్డకట్టి వుందట. ఆ బిడ్డ హృదయ విదారకంగా ఏడుస్తున్నాడట! చంకలోబిడ్డ మెలికలు తిరిగి పోతున్నాడట. ఆ బిడ్డ రోదన వింటే పరమ రాక్షసుడిలోకూడా నిద్రిస్తున్న మానవత్వం ఉలిక్కిపడి లేచికూర్చుంటుందట. ఆ బిడ్డఏడ్పు దారేపోయే వాళ్ళను ముందుకు అడుగు వెయ్యనివ్వటంలేదట. చుట్టూ చేరిన జనం అడిగే ప్రశ్నలకు నిర్లక్ష్యంగా జవాబు చెప్పకుండా వాళ్ళనే డబ్బులు అడగసాగిందట ఆ ఆడది. ఆదారే పోయే డాక్టర్ కూడా ఆగిపోయి ఆ స్త్రీ దగ్గరకు వచ్చాడట. పిల్లవాడి బాధఏమిటో చూస్తానన్నాడు. కాని ఆ స్త్రీ అందుకు అంగీకరించలేదు. చివరకు చుట్టూచేరిన జనం పిల్లవాణ్ణి బలవంతంగా ఆ స్త్రీ నుంచి వేరుచేశారు. డాక్టర్ పిల్లవాడి కళ్ళకు కట్టిన గుడ్డను లాగేశాడు. ఆదృశ్యంచూసి మానవత్వమే సిగ్గుతో తలవంచిందట! సృష్టికే శృంగారంగా ఎంచబడే మానవుడు ఇతర జంతువులకంటె శ్రేష్ఠమైన ప్రాణిగా పరిగణించబడే మనిషి ఎంత వికృతంగా క్రూరంగా, భయంకరంగా వుంటాడో తెలియజేసే దృశ్యం అది. ఆ స్త్రీ మాతృదేవతగా పూజింపబడే స్త్రీ చేసిన పైశాచిక కృత్యం

అది. ఆ దృశ్యాన్ని చూడలేక చాలామంది కళ్ళు మూసుకున్నారు. పిల్లవాడి కనిగుడ్లమీద బొద్దెంకలు వున్నాయి. అవి కొంచెం కొంచెం కనిగుడ్లను పీకుతుంటే ఆ పసి ప్రాణం విలవిల్లాడిపోతుంది. ఆ స్త్రీ బొద్దెంక కంటే వికృతంగా కనిపించి వుండాలి ఆ క్షణంలో అక్కడ చేరిన వాళ్ళకు." అప్పుడప్పుడు కథలు రాస్తూ వుండే కోటేశ్వర్రావు చెప్పుకుపోతున్నాడు ఉద్రేకంగా!

"ఎంత దారుణం. అది ఆడదికాదు. రాక్షసి" అంది రఘు భార్య కదిలిపోయి.

"ఆవిడ అలా రాక్షసిగా మారటానికి కారణం" కోటేశ్వర్రావు అన్నాడు అదే ఉద్రేకంతో.

"ప్రేమ, సానుభూతి మనిషిని మనిషిగా చేస్తాయి. ఆ ఆడదాని గుండెల్లో ప్రేమకు స్థానంలేదు" అన్నాడు గోపాలరావు.

"హుం ప్రేమ! సానుభూతి; ఈ మాటలకు అర్థం ఆకలి ఎరగదు" కోటేశ్వర్రావు అన్నాడు.

"అంటే! ప్రేమకంటేకూడా ఆకలి గొప్పదంటారా?" రఘు ప్రశ్నించాడు వ్యంగ్యంగా.

"గొప్పసంగతి నాకు తెలియదు. ఆకలి మనిషిని శాసించినంతగా మరొకటి శాసించలేదని నా ఉద్దేశం".

"నేను ఒప్పుకోను" మొండిగా అన్నాడు రఘు.

"ఎలా ఒప్పుకుంటారు? మీకు ఆకలంటే ఏమిటో తెలిస్తేకదూ? విశ్వామిత్రుడంతటివాడు కుక్కను తిన్నాడు! ఇక మామూలుమనిషి, ఆకలి పంజాలో చిక్కుకున్న సాధారణ మానవుడు, ఏం చెయ్యాడు?" అన్నాడు కోటేశ్వర్రావు ఇనుమడించిన ఉద్రేకంతో.

"అంటే మీరు ఆఆడదాని పైశాచికకృత్యాన్ని సమర్థిస్తున్నారన్న మాట!" ఈసడింపుగా అన్నాడు రఘు.

"సమర్థించటంలేదు. ఆ ఆడదాన్ని పిశాచిని చేసిన పరిస్థితులను ఆలోచించమంటున్నాను. అలా ఆలోచిస్తే నువ్వూ, నేనూ సిగ్గుపడాలి. ఆవిడకాదు" విసురుగా వచ్చి తగిలాయి కోటేశ్వర్రావుమాటలు.

అకస్మాత్తుగా కోటేశ్వరరావు వాగ్ధోరణి ఆగిపోయింది. ప్రకాశ రావు కొయ్యబారి కుర్చీలో బిగుసుకునిపోయివున్నాడు. అతనిలోని చైతన్యం ఘనీభవిస్తున్నట్లుంది. తెలివితప్పి పడిపోయిన లక్ష్మి ముఖం మీద సుమతి నీళ్ళు చిలకరిస్తోంది. కోటేశ్వరరావు, రఘూ తమ పొర పాటును గ్రహించి బాధ పడ్డారు.

* * * *

"అడుగో నా బాబు! నా బాబు దొరికాడు! నా కణ్ణా కనిపించాడు!" పరుగెత్తుకెళ్ళి బస్‌స్టాండ్‌లో నిల్చున్న పిల్లవాణ్ణి ఎత్తుకొని గుండెలకు అదుముకుంది లక్ష్మి. ఒళ్ళంతా నిమిరి నిమిరి చూసుకుంది. "బాబూ! నన్ను చూడకుండా ఎలా వుండగలిగావురా!" అంటూ గడ్డంపట్టుకుని ముఖాన్ని పైకిఎత్తింది. ఒక్కసారిగా శరీరంలో కరెంటు షాక్ కొట్టింది. గావుకేకపెట్టింది. పిల్లవాడి పెద్ద పెద్ద కళ్ళస్థానంలో, రెండుగుంటలు తల్లి మొహంలోకి జాలిగా చూశాయి. లక్ష్మి పిచ్చిగా ఏడుస్తోంది.

ప్రకాశరావు ఉలిక్కిపడి లేచి కూర్చున్నాడు. లక్ష్మి నిద్రలోనే ఏడుస్తోంది. గబగబా లేచివచ్చి లక్ష్మిని కుదిపి కుదిపి లేపాడు. కళ్ల తెరచిన లక్ష్మి పిచ్చిదానిలా వెర్రి చూపులు చూస్తోంది. ఒళ్ళంతాచెమట పట్టివుంది.

"ఏడీ! నా బాబు ఏడీ! మీరంతా రాక్షసులు. మనుషులు కారు. జంతువులు, పురుగులు, బొద్దెంకలు" పిచ్చిగా అరుస్తున్న లక్ష్మిని పొదివి పట్టుకున్నాడు ప్రకాశరావు.

"లక్ష్మీ! ఏమిటది పిచ్చిదానిలా! చూడు! కల వచ్చిందా?"

"పిచ్చి! నాకేం పిచ్చిలేదు. మీ అందరికీ పిచ్చి! అందుకే నాబిడ్డను ఎత్తుకెళ్ళారు. నా బిడ్డ కళ్ళను పీకేశారు. అడుగో నా రాజా ఎవర్నో పైసలు అడుగుతున్నాడు. నా బాబు బిచ్చం ఎత్తుకుంటున్నాడు." పిచ్చి దానిలా మాట్లాడుతూ పోతోంది.

"ఏమిటి లక్ష్మి మరీ ఇంతగా ఇదైపోతే ఎట్లా పడుకో! రేపు

మన బాబు వస్తాడు! తప్పక వస్తాడు!" అన్నాడు ప్రకాశరావు అంత కంటె భార్యను ఎలా ఓదార్చాలో అర్థంకాక.

లక్ష్మి కన్నార్పకుండా కొంచెంసేపు ప్రకాశరావు మొహంలోకి చూసింది. ప్రకాశరావుకు లక్ష్మిచూపులు కొత్తగా అనిపించాయి. కొంచెం భయంకూడా వేసింది.

అలా చూసి చూసి ఒక్కసారిగా మంచంమీద పడుకుని కళ్లు మూసుకుంది లక్ష్మి. ప్రకాశరావు కొంచెంసేపు అలాగేకూర్చుని చిన్నగా లేచాడు. అలా లేచివెళ్ళి లైటు ఆర్పుతున్న ప్రకాశరావును కళ్లు తెరిచి చూసింది లక్ష్మి.

మానసికంగా, శారీరకంగాకూడా బాగా అలసిపోయిన ప్రకాశ రావుకు మంచంమీద నడుం వాల్చగానే నిద్ర పట్టింది.

*　　*　　*　　*

బస్‌లూ, లారీలూ, రిక్షాలూ, కార్లూ, సైకిళ్లూ జనం ఎక్కడ చూసినా జనం! హడావిడిగావుంది బజారు. బస్‌స్టాండ్ రద్దీగావుంది. ప్రకాశరావు జనాన్ని తోసుకుంటూవెళ్ళి బస్ ఎక్కబోయాడు. అంతలో ఎవరో తన జేబులోనుంచి, చెయ్యితీసినట్లనిపించింది. జేబు తడుము కొన్నాడు. పర్సులేదు. వెనక్కు చూశాడు. ఓ కుర్రాడు పరుగెడు తున్నాడు. "పట్టుకోండి! పట్టుకోండి!" జనాన్ని తప్పించుకుని వచ్చి కేక పెట్టాడు. "పట్టుకోండి! పట్టుకోండి! దొరికాడు! దొంగగాడిద!" అంటూ కేకలు. "కొట్టండి; కొట్టండి! తన్నండి! గాడిద! అమ్మోయ్! బాబోయ్! నన్ను వదలండి!" ఏడుస్తున్నాడు కుర్రాడు. ఇదిగో పర్సు ఎవరో కుర్రాడి జేబునుంచి పర్సు బయటకు తీశారు. "అదే! నాదే! నాదే!" అంటూ ప్రకాశరావు ముందుకు వచ్చి పర్సు అందుకున్నాడు. అంతలో ఒకడు బూటుకాలితో కుర్రాడి ముఖంమీద తన్నాడు. "రక్షించండి! చంపేస్తున్నారు!" అంటూ కుర్రాడు ప్రకాశరావు కాళ్ళకు చుట్టు కున్నాడు. 'ఆగండి! కొట్టకండి!" అరిచాడు ప్రకాశరావు. అందరూ ప్రకాశరావువైపు వింతగా చూశారు. ప్రకాశరావు వంగి కుర్రవాణ్ణి రెండు

చేతులతో లేపి నిల్చోపెట్టాడు. కుర్రాడి నోటినుంచీ, ముక్కుళ్ళనుంచి రక్తం కారుతోంది! కుర్రాడి మొహంలోకి జాలిగాచూసి అంతలోనే ఉలిక్కిపడి "బాబూ!" అంటూ గావుకేక పెట్టాడు.

ప్రకాశరావు తృళ్ళిపడి లేచాడు. నాలుక పిడచకట్టుకొనిపోయింది. గొంతు ఎండిపోతున్నట్లనిపించింది. ఒళ్ళంతా చిరుచెమటలు పట్టింది మంచినీళ్ళు తాగటానికి లేచి లైటువేశాడు. కూజాలో నీళ్ల వణుకు తున్న చేత్తో వంపుకుని గ్లాసెడు నీళ్ల గటగటా తాగాడు. ప్రాణంవచ్చి నట్లయింది. తనకేకకు లక్ష్మి మేలుకోలేదు. మంచిదే అయింది. లక్ష్మి మంచంపైపు చూశాడు. ఖాళీమంచం! ప్రకాశరావు గుండెలు దడ దడ లాడాయి. గబగబా గది బయటకు పరుగెత్తాడు. ఓరవాకిలిగావేసివున్న పూజగదిలోంచి సన్నని వెలుగు బయటకు ప్రసరిస్తున్నది. యాంత్రి కంగా వెలుగువస్తున్నపైపుకు నడిచాడు. గదిలోనుంచి మాటలు విని పిస్తున్నాయి, ప్రకాశరావు ఆగిపోయాడు ఆశ్చర్యంతో.

"నా పిచ్చి తండ్రీ! ఈ రెండుముద్దలుకూడా తిను! ఎన్నాళ్ళ యిందో తిని! ఆకలి! ఆకలి కెంత బాధపడిపోయావో నా చిట్టితండ్రీ! మీగడపెరుగు కలిపానురా చిట్టితండ్రీ! ఈ ఒక్కముద్ద., అమ్మముద్ద., తినరాబాబూ!" గోముగా, లాలింపుగా మాటలు వినపడ్డాయి! ప్రకాశ రావు అయోమయంలో పడిపోయాడు. మాటలు చెవులు రిక్కించి విన సాగాడు.

"ఇన్నిరోజులు అమ్మను చూడకుండా ఎలా వున్నావురా నా చిట్టితండ్రీ! ఏం బాబూ! అమ్మకోసం ఏడ్చావుకదూ? అమ్మను చూడా లని వుందని ఏడ్చావుగదూ?"

అవును! అది లక్ష్మి కంఠమే! ప్రకాశరావు హృదయం ఆనం దంతో వెల్లువయింది. తనువు పులకించింది. పీడకల చెదిరి పోయింది!

అవును.దుస్స్వప్నంనుంచి తను బయటపడ్డాడు! మాతృహృదయం లోని మమకారం పొడారిపోయిన తనగుండెల్లో మధువును చిలకరిం చింది. తనబాబు తిరిగివచ్చాడు! తన వంశోద్ధారకుడు తిరిగి వచ్చాడు!

తమ ఏకైక పుత్రుడు తిరిగివచ్చాడు. తన జీవితం, తన ప్రాణాలూ తిరిగి వచ్చాయి!

ఎప్పుడు వచ్చాడూ, ఎలావచ్చాడూ అన్నప్రశ్నలను అవతలకు తరిమేసి "బాబూ! బాబూ!" అంటూ ప్రకాశరావు గదిలోకి పరుగు తీశాడు.

లక్ష్మి పెరుగన్నం కలిపిన వెండిగిన్నెను చేత్తో పట్టుకొని, బాల కృష్ణుని బొమ్మముందు కూర్చొని, ముద్దవున్న కుడిచేతిని ముందుకుచాచి కూర్చొనివుంది. మాట్లాడుతుంది. ముద్దకోసం నోగు తెరవమని బ్రతి మాలుతోంది. ప్రకాశరావు అయోమయంగా కృష్ణునిబొమ్మ కేసిచూశాడు. మాతృహృదయాన్ని బద్దలు కొట్టుకొని వస్తున్న ఆక్రందన కృష్ణభగ వానుని చెవులవరకూ అందినట్లు లేదు.

లక్ష్మిభుజాలుపట్టుకొని కుదుపుతూ "లక్ష్మి" అన్నాడు ప్రకాశ రావు బాధగా, లక్ష్మి వెనగ్గా కూర్చొని.

లక్ష్మి చేతిలోని గిన్నె కిందపడింది. గిర్రున వెనక్కు తిరిగి ప్రకాశరావు ముఖంలోకి ముఖంపెట్టి చూసింది.

పాలిపోయిన ఆమె ముఖంలో ఏ భావమూ లేదు. ఎక్కడో, దూరంగావున్న దేన్నో బెదిరిన చూపులతో చూడసాగింది.

ప్రకాశరావు ఆమెను గట్టిగా కుదుపుతూ "లక్ష్మి! లక్ష్మి!" అంటూ అరిచాడు. ఆమె ఓ క్షణం రెప్పలార్పకుండాచూసి, ఒక్కసారిగా నిండుకుండ బద్దలయినట్లు బావురుమంది. కొంచెంసేపు వెక్కివెక్కి ఏడ్చి చేతులుబిగించి, కాళ్ల నిగడదన్ని ఉద్రేకంగా మాట్లాడసాగింది.

"చెప్పు! నా బాబుని ఏంచేశావ్? ఎక్కడ దాచావ్! అంత అంద మైన కళ్లు పీకెయ్యటానికి నీకు చేతులెట్లావచ్చినయ్? భగవంతుడు నిన్ను శిక్షించడూ? తప్పక శిక్షిస్తాడు...."

ప్రకాశరావు గుండెల్లో అగ్నిపర్వతాలు బద్దలయాయి. తలలో ఏవేవో ప్రేలుతున్నాయి!

"భగవంతుడా! ఎంతపని చేశావ్!" అనుకున్నాడు మతిచలించి

నట్లు మాట్లాడుతున్న భార్యమొహంలోకి చూస్తూ. గతులు తప్పుతున్న తనమనస్సును అదుపులో పెట్టుకోవడానికి ప్రయత్నం చేశాడు.

లక్ష్మిని బలంగా పట్టుకొని, తీసుకెళ్ళి మంచంమీద పడుకో పెట్టాడు. ఆమె కన్నార్పకుండా భర్తకేసి భయంగా చూస్తూ పడుకుంది.

ప్రకాశరావు గడియారం చూశాడు. ఐదున్నర దాటింది. తెల తెలవారుతోంది. ఒక అరగంటపాటు గదిలోనే, భార్యకేసి చూసీ చూడ నట్లు చూస్తూ, అటూ ఇటూ తిరిగాడు. లక్ష్మి ఉండీ ఉండీ గబుక్కున నిండా ముసుగుకప్పుకొని నిగడతన్ని పడుకుంది.

ప్రకాశరావు సంక్షోభంలో పడ్డాడు. లక్ష్మికి మతి భ్రమించింది. మరోసారి టైం చూసుకొని ఫోన్ దగ్గరకు వెళ్ళాడు. రిసీవర్ ఎత్తి డాక్టర్‌కు ఫోన్ డయల్ చేశాడు.

"ఇంకా నిద్రలేచివుండడు!" ప్రకాశరావు విస్మయంగా లక్ష్మి వైపు చూశాడు. లక్ష్మి ముసుగులోనుంచి తల బయటకు పెట్టి చూస్తోంది. ప్రకాశరావుకు కొంత రిలీఫ్ దొరికినట్లయింది. ఫరవాలేదు, ఈ లోకంలో పడుతుంది అనుకున్నాడు. లక్ష్మిస్థితి అంత ప్రమాదంగా ఏమీలేదు. త్వరలోనే కోలుకోవచ్చు.

"ఏమిటి లక్ష్మి!" అన్నాడు అంతకుముందేమీ జరగనట్టే.

"అదే ఆయన ఇంకా నిద్రలేవడుగా" అంది లక్ష్మి సౌమ్యంగా.

"ఎవరూ?" అన్నాడు ప్రకాశరావు ఆమె తోవన పడుతున్నందుకు సంతోషపడుతూ.

"దేముడు!" ఠఫీమని చెప్పింది లక్ష్మి కళ్ళుపెద్దవిచేసి.

ప్రకాశరావు గతుక్కుమన్నాడు. లేదు! లాభంలేదు! పూర్తిగా మతిపోయినట్లే వుంది. అవతల ఫోన్ రింగవుతోంది. ఎంతకూ ఎవరూ ఎత్తటంలేదు.

"ఇంకా నిద్రపోతూనే వుంటాడు! నేను చెప్పలా! బాబు!" అనేసి లక్ష్మి మళ్ళీ ముసుగు బిగించి పడుకొంది.

ప్రకాశరావు రిసీవర్ పెట్టేసి తలపట్టుకొని కూర్చున్నాడు దిగాలు పడి, లక్ష్మిని చూస్తూ. ఓ అరగంట అలాగే వుండిపోయాడు.

లక్ష్మి ముసుగు తీయలేదు. నిద్రపోతోందేమో ! నిద్రపడితే కొంత మార్పు రావచ్చు.

ప్రకాశరావు అన్యమనస్కంగానే స్నానం ముగించి, డాక్టర్‌కు ఫోన్‌చెయ్యాలనే ఉద్దేశంతో గదిలోకి వచ్చాడు. అంతవరకూ ముసుగు బయట తలపెట్టి కప్పుకేసి చూస్తున్న లక్ష్మి ప్రకాశరావును చూసి గబుక్కున ముసుగు లాక్కుంది ముఖంమీదకు. ప్రకాశరావు నిట్టూర్చాడు.

బయటినుంచి తలుపు తట్టిన శబ్దం వినిపించి ప్రకాశరావు చేతిలోని రిసీవర్‌ను కిందపెట్టి తలుపు తెరిచాడు.

"అయ్యగారూ ! తమర్ని చూడడానికి ఎవరో వచ్చారు?" అన్నాడు నాయర్ ప్రవేశించి.

"తెల్లవారిందీ; అప్పుడే తయారయ్యారన్నమాట సానుభూతి చూపించటానికి ! ఇదిగో నాయర్ ఇకనుంచి ఎవరొచ్చినా, ఇంట్లోకి రానివ్వకు! ఏదో ఒకటి చెప్పి పంపించివేయ్! తెలిసిందా?" విసురుగా చెప్పాడు ప్రకాశరావు.

తెలిసినట్లు తల ఎగరేశాడు నాయర్. కాని నాయర్‌కు ఏమీ తెలియలేదు. నాయర్ తలవంచుకొని మెల్లిగా బయటికి నడిచాడు. ప్రకాశరావు తలవంచుకొని తిరిగి డయల్ చేస్తూండగా నాయర్ మళ్ళీ ఉప్పెనలా వచ్చిపడ్డాడు.

"అయ్యగారూ? చినబాబు! మన చినబాబు!" నాయర్ ఉక్కిరిబిక్కిరవుతున్నాడు.

"ఏమిటిరా చినబాబు?"

"వచ్చారండీ! ఆ వచ్చినాయనతో చినబాబు వచ్చారండీ?" జవాబిచ్చాడు నాయర్ రొప్పుతూ.

"చినబాబా! ఒరేయ్ నీకూ మతిపోయిందీ? ఈ ఇంట్లో నాకు

తప్పు...." అంటూ ప్రకాశరావు తెరిచిననోరు అలాగేఉండిపోయింది. కళ్ళ నుంచి ఆనందభాష్పాలు జడివానలా రాలినై.

ఐదేళ్ళ పసివాడు....రవి–తండ్రిని చుట్టేసుకొని ఉద్రేకంతో ఉక్కిరిబిక్కిరి అయిపోతున్నాడు. ప్రకాశరావుకు ఆనందంతో నోరు పెగల్లేదు. పిల్లవాణ్ణి యెత్తుకొని గుండెలకు గాఢంగా హత్తుకున్నాడు. ఒళ్ళంతా నిమిరాడు. "నాన్నా! అమ్మ! అమ్మఏదీ!" అంటున్నబిడ్డను యెత్తుకొని ప్రకాశరావు గది బయటకు వచ్చాడు. లక్ష్మి ముసుగులో నుంచి తల బయటకు పెట్టాలా వద్దా అన్నట్లు కాసేపు కదులాడి అంత లోనే బిగుసుకుపడుకుంది.

నీరుకావి ధోవతి, జరీకండువా, ఖద్దరులాల్చీలోవున్న అరవై సంవత్సరాల పెద్దమనిషి. వరండాలోకి వచ్చిన ప్రకాశరావును చూసి లేచి నిల్చొని నమస్కారం చేశాడు.

"మీ ఋణం ఈ జన్మలో తీర్చుకోలేనిది!" ప్రకాశరావు ముస లాయన రెండుచేతులూ పట్టుకొని కళ్ళనీళ్ళు నింపుకున్నాడు.

ఆ పెద్దమనిషి కుర్రాడు తనకు ఏ పరిస్థితిలో దొరికిందీ? కుర్రాణ్ణి తల్లిదండ్రులకు చేర్చడానికి తను ఎన్నిప్రయత్నాలు చేసిందీ చెప్పి, కాఫీ అన్నా పుచ్చుకోకుండా, అర్జంటు పనులేవో ఉన్నాయంటూ ఆదరాబాదరా వెళ్ళిపోయాడు.

అలా వెళ్ళిపోతున్న ముసలాయనకు వెనుకనుంచి రెండు చేతులూ ఎత్తి మౌనంగా నమస్కరించాడు ప్రకాశరావు.

"నాన్నా, అమ్మ ఎక్కడ? అమ్మను చూపించు" రవి మారాం చెయ్యసాగాడు.

ప్రకాశరావు పిల్లవాణ్ణి ఎత్తుకొని ఆనందపారవశ్యంతో భార్య పడుకున్న గదిలోకి వచ్చాడు.

"లక్ష్మీ! లక్ష్మీ! చూడు! ఇదుగో మన బాబు తిరిగి వచ్చాడు. భగవంతుడు కరుణించాడు."

లక్ష్మి చివాలునలేచి కూర్చుంది. కళ్ళింతింత చేసుకొని కుర్రాణ్ణి చూడసాగింది. ప్రకాశరావు బిడ్డను తల్లికి అందించబోయాడు. రవి భయంతో తన రెండుచేతులూ తండ్రిమెడకుచుట్టి గుండెలో ముఖం దాచుకున్నాడు.

"వీడు నాబాబు కాదు. నా బాబుకు కళ్ళు తోడేశారటగా? వీడి కళ్లు ఆల్చిప్పల్లా వున్నాయి – వీడు మనబాబెలా అవుతాడు?" కుర్రాణ్ణి అన్నివైపులనుంచీ పరీక్షగా చూస్తూ అంది లక్ష్మి.

ప్రకాశరావుకు చీకట్లు కమ్మాయ్, "లక్ష్మీ! లక్ష్మీ! వీడు మన బాబే! మన రవి! చూడు సరిగ్గా! కంఠం వణికింది. అశ్రుపూరిత నయనాలతో భావరహితంగా వున్న లక్ష్మి ముఖంలోకి చూస్తూ నిలబడ్డాడు ప్రకాశరావు.

"ఏవండీ! నాబాబును నేను గుర్తుపట్టలేనంటారా? యెవరో బిడ్డను తెచ్చి నన్ను నమ్మించాలని చూస్తున్నారు. నన్ను పిచ్చిదాన్ని చేస్తున్నారా? ప్రతిమాలుతూ కళ్ళంట బొటబొట నీరుకారుస్తూ అంది.

రవి ఒకసారి తలెత్తి తల్లివైపుచూసి, భయంతో తండ్రి మెడను గట్టిగా చుట్టేశాడు.

ప్రకాశరావు బిడ్డను గుండెలకు అదుముకొని బయటకు పరుగెత్తాడు. ప్రకాశరావును పలకరించటానికి వచ్చిన ఆత్మీయులు ఆయన్ను చుట్టుకున్నారు.

"పిల్లవాడు దొరికాడటగా!"

"పాపం ఆవిడకు మతిపోయిందటగా! ఇప్పుడే నాయర్ చెప్పాడు."

"పిల్లవాణ్ణి గుర్తుపట్టటంలేదట? నా పిల్లవాడికి కళ్ళు లేవంటుందటగా!"

"జాగ్రత్త. పిల్లవాణ్ణి తల్లిదగ్గరకు పోనివ్వకండి! నిజంగానే పిచ్చిలో కళ్ళు పీకేయగలదు."

ప్రకాశరావు గుండెల్లో తలదాచుకున్న పసివాడు ఎందుకో

బావురుమన్నాడు, ప్రకాశరావుకు చెమటలు పట్టసాగాయి. కళ్లు తిరుగుతున్నాయి.

"వెళ్ళిపోండి! మీకూ, మీసానుభూతి వచనాలకు ఓ నమస్కారం" అని గట్టిగా అరవాలనుకున్నాడు. కాని గొంతు పెగల్లేదు. కళ్లు తిరుగుతున్నాయి.

"అయ్యో! అలా అయిపోతున్నారేం? పడిపోతాడేమో పట్టుకోండి!"

"ముందు పిల్లవాణ్ణి తీసుకోండి!"

పిల్లవాణ్ణి తననుంచి లాగినట్లూ, ఎవరిచేతుల్లోనో తను ఒరిగిపోతున్నట్లూ లీలగా, కలలోలా తోచింది ప్రకాశరావుకు.

— 19-7-1968, ఆంధ్రజ్యోతి సచిత్రవారపత్రికనుంచి.